

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z HISTORII

Przedmiotowe zasady oceniania opracowano na podstawie:

- Realizowanego w szkole programu nauczania historii w klasach IV- VIII szkoły podstawowej – „Wczoraj i dziś”, Tomasz Maćkowski
- Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania
- Podstawy programowej przedmiotu *historia*

1. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia.
2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej i kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania (załącznik nr 1- wymagania na poszczególne oceny szkolne).
3. Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel zapoznaje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania z historii oraz informuje o:
 - wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii, wynikający realizowanego przez siebie programu nauczania
 - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.
4. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (załącznik 2- dostosowania dla uczniów posiadających opinię PPP).
5. Oceny bieżące oraz oceny klasyfikacyjne: śródroczne, roczne i końcowe ustala się według sześciostopniowej skali oceniania.
6. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
7. Źródła informacji prowadzące do ustalenia oceny bieżącej:

PRACA KLASOWA

- obejmuje materiał podsumowujący dział lub dużą partię materiału. Przewiduje się 2-3 prace klasowe w ciągu półrocz;
- nauczyciel informuje uczniów o przewidywanej pracy pisemnej z tygodniowym wyprzedzeniem;
- nauczyciel zobowiązany jest podać uczniom zakres materiału do pracy klasowej;
- praca klasowa musi być poprzedzona lekcją utrwalającą materiał;
- sprawdzone i ocenione prace nauczyciel oddaje uczniom w terminie nie dłuższym niż 14 dni;
- prace klasowe są obowiązkowe;

- jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może pisać pracy z całą klasą, to powinien to uczynić w ciągu 10 dni roboczych po przyjściu do szkoły (termin uzgadnia z nauczycielem,
- uczeń może poprawić ocenę *niedostateczną, dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą* na wyższą;
- poprawa oceny musi się odbyć w ciągu 10 dni roboczych od oddania prac, po wcześniejszym ustaleniu terminu z nauczycielem;
- uczeń może tylko raz poprawiać ocenę niezadowalającą;
- ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika,
- praca (test) po sprawdzeniu przez nauczyciela jest przekazywana uczniowi i on jest jej dysponentem.

KARTKÓWKA

- obejmuje zakres materiału z jednej lekcji,
- może być niezapowiedziana i może odbywać się w dniu, w którym jest planowana praca klasowa,
- sprawdzone i ocenione prace nauczyciel oddaje uczniom w ciągu 7 dni,
- uczeń może poprawić kartkówkę w terminie do 7 dni od oddania pracy, po wcześniejszym ustaleniu terminu z nauczycielem.

ODPOWIEDŹ USTNA

- nauczyciel ma prawo do niezapowiedzianego sprawdzenia wiedzy ucznia w formie odpowiedzi ustnej z ostatniej lekcji. Przy odpowiedzi ustnej oceniani podlegają poziom merytoryczny wypowiedzi, poprawne stosownie terminów i nazw historycznych oraz kultura wypowiedzi. Poprawy należy dokonać na kolejnej lekcji lub w najbliższym możliwym terminie.

PRACE DOMOWE

- bieżące (utrwalające zdobyte wiadomości lub przygotowujące do nowej lekcji);
- długoterminowe (stanowią prace nad projektem, modelem, diagramem);
- uczeń wykonuje w zeszytach, na kartce lub w inny ustalony przez nauczyciela sposób.
- Prace domowe są oceniane głównie pod względem poprawności merytorycznej, zastrzega się jednak możliwość obniżenia oceny z powodu niskiej estetyki pracy i jej nieczytelności, jeśli nie są one uzasadnione problemami dysgraficznymi lub innymi zaburzeniami.

PRACA NA LEKCJI

- może mieć charakter pracy indywidualnej lub grupowej i może przybrać formę odpowiedzi ustnej lub pracy pisemnej np. w zeszytach. Oceniana będzie jak odpowiedź ustna lub pisemna praca domowa.

AKTYWNOŚĆ

- aktywność uczniów obejmuje: czynny udział w lekcji, wykonywanie dodatkowych prac, pracę w grupach,
- aktywność na lekcji jest premiowana ocenami lub plusami, przy czym uczeń nie może otrzymać oceny niższej niż „dobrej”. Za dłuższą wypowiedź, wyrażanie opinii,

zajmowanie stanowiska, poprawne wykonanie zadań uczeń otrzymuje „+”. Za trzy plusy może otrzymać ocenę „bardzo dobrą”, za cztery plusy może otrzymać ocenę „celującą”. Niższe oceny, wstawione do dziennika muszą być zaakceptowane przez ucznia.

KONKURSY

- Uczeń otrzymuje ocenę *bardzo dobry* lub *celujący* za osiągnięcia w konkursach historycznych w zależności od rangi konkursu i osiągniętego wyniku.

8. Za prace pisemne ustala się oceny według następującej zasady:

98% - 100% — *cel (celujący)*

90% - 97% — *bdb (bardzo dobry)*

75% - 89% — *db (dobry)*

55% - 74% — *dst (dostateczny)*

54% - 30% — *dop (dopuszczający)*

0% - 29% — *ndst (niedostateczny)*

Procent punktów liczy się z maksymalnej do zdobycia ilości punktów.

9. Wymagania na poszczególne oceny szkolne:

Ocena dopuszczająca:

uczeń pamięta:

- najważniejsze postacie, podstawowe fakty i wydarzenia z historii powszechnej i historii Polski
- uczeń rozumie:
- przyczyny najważniejszych wydarzeń

uczeń potrafi:

- lokalizować fakty w czasie (umieszczać w przestrzeni czasowej),
- wymienić datę powstania faktu, wydarzenia, zjawiska (rok, wiek),
- lokalizować fakty na osi czasu,
- porządkować fakty w układzie chronologicznym,
- lokalizować fakty w przestrzeni historycznej,
- odczytać znaki ideograficzne na mapie,
- odszukać na mapie w podręczniku miejsca najważniejszych wydarzeń,
- wyszukać w podręczniku niezbędne informacje o faktach, wydarzeniach, ludziach, rzeczach,
- kojarzyć postacie historyczne z wydarzeniami,
- opisać treść, ilustrację, model, zabytek.

Ocena dostateczna:

uczeń pamięta:

- postacie, fakty, pojęcia złożone, proste związki przyczynowo-skutkowe i czasowo-przestrzenne, daty.

uczeń rozumie:

- proste związki czasowo-przestrzenne i przyczynowo-skutkowe,
- znaczenie podstawowych faktów historycznych,
- rolę postaci historycznych w wydarzeniach.

uczeń potrafi:

- ustalać następstwa w czasie faktów i wydarzeń historycznych (potrafi uporządkować chronologicznie fakty),
- nanosić wydarzenia na linię czasu,
- identyfikować znaki ideograficzne z wydarzeniami umieszczonymi na mapie,
- poszukiwać na mapce w atlasie fakty,
- przenosić informacje kartograficzne z mapy podręcznikowej na mapę w atlasie historycznym,
- przeprowadzać selekcję informacji zawartych w podręczniku (wyodrębnić fakty, przyczyny i skutki),
- dokonać prostej rekonstrukcji wydarzeń i faktów na podstawie treści podręcznika,
- przedstawić rekonstrukcję faktów, wydarzeń w postaci planu, opisu, ustnie i pisemnie,
- zredagować notatkę pod kierunkiem nauczyciela (w formie opisowej i graficznej),
- poprawnie wyrażać swoje myśli w mowie i piśmie.

Ocena dobra:

uczeń pamięta:

- daty początkowe i końcowe wydarzeń i faktów
- postacie historyczne pierwszo- i drugoplanowe,
- pojęcia złożone,
- związki genealogiczne,
- zależności między różnymi dziedzinami życia człowieka,

uczeń rozumie:

- znaczenie faktów, rolę postaci pierwszoplanowych,
- pojęcia złożone,
- związki i zależności,
- podobieństwa i różnice w przebiegu wydarzeń,
- dynamikę przemian.

uczeń potrafi:

- samodzielnie pracować z mapą,
- ukazać dynamikę zmian wydarzeń i zjawisk na podstawie analizy treści mapy (np. porównać wydarzenia, określić ich zasięg, wagę i istotę), konstruować wnioski i oceny,
- wykorzystać mapę jako źródło wiedzy (dostrzegać przemiany polityczne, terytorialne i gospodarcze – pod kierunkiem nauczyciela),

- przenosić informację z mapy w atlasie na mapę ścienną i odwrotnie,
- analizować treści podręcznika i na tej podstawie konstruować własne wnioski i sądy o faktach, ludziach, rzeczach i wydarzeniach,
- argumentować i próbować uzasadniać wnioski, oceny i sądy historyczne,
- pod kierunkiem nauczyciela dokonać obserwacji oraz selekcji informacji z innych źródeł historycznych np.: tekstu źródłowego, ilustracji, fotografii, obrazu, filmu historycznego.

Ocena bardzo dobra:

uczeń pamięta:

- datę faktów, wydarzeń, zjawisk, procesów historycznych;
- postacie pierwszo- i drugoplanowe.
- pojęcia abstrakcyjne;
- związki genetyczne;
- zależności między dziejami Polski i powszechnymi;

uczeń rozumie:

- pojęcia abstrakcyjne;
- zmienność i ciągłość procesu historycznego;
- podział źródeł historycznych;
- rolę źródła historycznego w poznawaniu i rekonstruowaniu przeszłości;

uczeń potrafi:

- samodzielnie umiejscawiać zjawiska i procesy historyczne w czasie i przestrzeni;
- dostrzegać związki przyczynowo-skutkowe, czasowo-przestrzenne i genealogiczne;
- formułować sądy, oceny i argumentować je;
- formułować pojęcia historyczne;
- wyszukiwać niezbędne informacje w różnych źródłach tj. podręcznik, mapa, tekst źródłowy, literatura;
- porządkować fakty chronologicznie i problemowo;
- rekonstruować wydarzenia, zjawiska;
- opisywać zrekonstruowaną rzeczywistość ustnie i pisemnie;
- wykazać podobieństwa i różnice między faktami;
- formułować własne wnioski, oceny i sądy historyczne oraz je uzasadniać.

Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który zna materiał w stopniu bardzo dobrym, szuka informacji z różnych źródeł poza podręcznikowych, jest inicjatorem dyskutowanych zagadnień, wykonuje zadania dla chętnych.

10. Uczniowi może zdarzyć się z przyczyn losowych dwukrotnie nie przygotować się do lekcji. Fakty te zgłasza nauczycielowi na początku lekcji, nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym. W przypadku niepoinformowania nauczyciela o zaistniałym fakcie, uczeń może otrzymać stopień *niedostateczny*. Nieprzygotowanie do lekcji, nie dotyczy zajęć, na których odbywają się zapowiedziane prace pisemne.

11. Zasady wystawienia oceny śródrocznej i rocznej

Decydujący wpływ na ocenę śródroczną i roczną mają oceny z prac pisemnych, prac klasowych (testów) i odpowiedzi ustnych. Uczeń może otrzymać na koniec semestru i roku szkolnego ocenę celującą, jeśli za sprawdziany pisemne, kartkówki i wypowiedzi ustne otrzymywał regularnie oceny celujące i bardzo dobre oraz wywiązywał się wzorowo i sumiennie z powierzonych mu zadań w ciągu całego roku szkolnego.

12. Uwzględnia się indywidualne możliwości edukacyjne każdego ucznia, jego zaangażowanie, wkład pracy, systematyczność oraz informacje zawarte w opinii PPP. Uczniowie z dysfunkcjami oceniani są wg odrębnych zasad zalecanych przez Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną.

Zasady postępowania z uczniem z **dysleksją** rozwojową:

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- uwzględnianie trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat,
- w czasie odpowiedzi ustnych dyskretne wspomaganie, dawanie więcej czasu na przypomnienie, wydobycie z pamięci nazw, terminów, dyskretne naprowadzanie, częstsze powtarzanie i utrwalanie materiału,
- podczas uczenia stosowanie techniki skojarzeniowe ułatwiającej zapamiętywanie, wprowadzanie w nauczaniu aktywnych metod, angażujących jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używanie wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicanie procesu nauczania,
- różnicowanie form sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia,
- przeprowadzanie sprawdzianów ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywanie indywidualne, częste ocenianie aktywności.

Dostosowanie wymagań dla uczniów z **upośledzeniem w stopniu lekkim**

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- stosowanie ćwiczeń doskonalących szybkość i precyzyjność spostrzegania,
- zwracanie szczególnej uwagi na odróżnianie istotnych szczegółów,
- wydłużanie czasu na zrozumienie prezentowanych treści materiału,
- przekazywanie treści za pomocą konkretów uwzględniając krótkotrwały okres koncentracji,
- podawanie atrakcyjnego wizualnie materiału
- wykorzystanie w pracy z uczniem jego dobrego poziomu pamięci operacyjnej oraz
- uwzględnianie wolnego tempa uczenia się.

Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- wydłużanie czasu na opanowanie materiału,

- uwzględnianie problemów z funkcją pamięci logicznej i abstrahowania,
- angażowanie ucznia do wypowiedzi ustnej uporządkowanej,
- formułowanie krótkich i precyzyjnych poleceń w pracach klasowych, kartkówkach i testach.

Zasad oceniania:

- uwzględnianie przy ocenianiu możliwości wystąpienia błędów mających związek z wadą wymowy,
- ocenianie wkładu pracy w wykonanie ćwiczeń,
- stosowanie zasady oceniania rzeczywistych indywidualnych postępów w nauce, a nie stanu faktycznego,
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień, tj. pochwały i zachęty,
- ograniczanie w wypowiedzianiu się na określony temat do kilku prostych zdań,
- naprowadzanie podczas wypowiedzi ustnych poprzez pytania pomocnicze,

Dostosowanie wymagań dla uczniów z ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- poświęcenie uczniowi dużo uwagi,
- wzmocnienie wszystkich przejawów pożądanego zachowania,
- stosowanie zrozumiałych dla ucznia regół,
- być konsekwentnym,
- przekazywanie treści w jasnej, prostej i krótkiej formie,
- stosowanie zrozumiałego dla ucznia systemu pochwał i kar,
- dostosowanie wymagań do możliwości ucznia,
- usuwanie z otoczenia ucznia przedmiotów, które mogą rozpraszać,
- na miarę możliwości działanie według wcześniej ustalonego planu,
- zadawanie krótkich ćwiczeń, urozmaiconych poleceń,
- uczenie pracy w grupie.

Dostosowanie wymagań dla uczniów z zespołem Aspergera

Ogólne zasady postępowania wobec ucznia z zespołem Aspergera:

- stosowanie modelu edukacji opartego na doświadczeniu,
- popieranie informacji słownych tekstem pisanym albo obrazem, ilustracją, filmem,
- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny,
- zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu, powtarzanie poleceń, sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę,
- używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji,
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia,

- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych, a także pojęć abstrakcyjnych, wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń - wrogość,
- używanie prostego i jednoznacznego języka, unikanie ironii, dowcipów, przenośni,
- w związku z trudnościami w prawidłowym odczytaniu przez ucznia sygnałów pozawerbalnych, każdy wyraz twarzy i gest powinien być poparty informacją słowną,
- kreatywne wykorzystywanie zainteresowań ucznia,
- wspomaganie rozwoju umiejętności komunikacyjnych (słownictwo, rozumienie),
- dbanie o pozytywną więź z dzieckiem, praca w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia – pochwały, nagradzanie,
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole,
- pomoc w sytuacjach przeżywanego stresu poprzez przewidywanie, zapobieganie,
- rozumienie przyczyn i rozwiązywanie stresujących sytuacji,
- wspieranie i umożliwianie kontaktów społecznych,
- w ocenianiu oddzielanie obszarów, w których trudności wynikają ze specyficznych trudności wynikających z zaburzenia,
- dzielenie zadań na wieloetapowe, krótsze części,
- wyznaczanie mniejszych ilości zadań do wykonania i krótszych zadań domowych,
- indywidualizacja wymagań i ocen z przedmiotów,
- sprawdzanie wiedzy ucznia w formie jaką preferuje.

Opracowała

Julita Kostrzeba